

РЕШЕНИЕ

№ 3211

гр. Варна, 06.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 25 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Камелия Василева

при участието на секретаря Елица Т. Трифонова
като разгледа докладваното от Камелия Василева Гражданско дело № 20233110105432 по описа за 2023 година

Предявен е иск с правно основание чл.55,ал.1 ЗЗД от М. Д. Д. срещу „Ф.Б.“ ЕООД за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 5940лева, представляваща недължимо платен сбор от суми за банкова гаранция, начислени за периода 11.11.2021г. до 05.04.2023г. вкл., съгласно чл.5 от Договор за потребителски кредит №*** от 12.10.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда 28.04.2023г. до окончателното изплащане.

В исковата молба се твърди, че на 12.10.2021 г. между ищцата и „Ф.Б.“ ЕООД бил сключен Договор за предоставяне на потребителски кредит №***, по силата на който ответникът се задължил да предостави на ищцата потребителски кредит под формата на заем в размер на 6 000 лв., а кредитополучателят се задължил да върне предоставената сума в срок до 05.04.2023 г., на 18 месечни вноски, при лихвен процент по кредита в размер на 35 % и годишен лихвен процент на разходите /ГПР/ - 49,66 %. Общата дължима сума, която ищцата следвало да върне била в размер на 8 100 лв., от които 6000лв. главница и 2100 лв. лихва.

В чл.5 от Договора било предвидено, че кредитът се обезпечава с Поръчителство, предоставено от „Ф.Б.“ в полза на Дружеството, като с

одобряването от Дружеството на предоставеното в негова полза обезпечение, уговорката свързана с обезпечението не може да се отмени нито от Кредитополучателя, нито от лицето, предоставило обезпечението, а одобряването на обезпечението се извършва с одобряване на кредита.

Ищцата счита, че неправомерно е платила сумата от 5940,90лв. такса за банкова гаранция, като за нея оставало неясно на какво основание „Ф.Б.“ ЕООД са включили тази сума към общото ѝ задължение по Договор № 942783. В чл.5 от Договора е предвидено, че кредитът се обезпечава с Поръчителство, предоставено от „Ф.Б.“ в полза на Дружеството „Ф.Б.“ ЕООД, но в притежание на ищцата нямало сключен договор за поръчителство с „Ф.Б.“. Имала предоставен единствено погасителен план към договор за гаранция №***, не била ѝ представена банкова сметка по която следва да бъде плащан отделно от договор за потребителски кредит №***/12.10.2021г., също така от дружеството била уведомена, да прави плащанията заедно, направо към „Ф.Б.“ ЕООД, с размер на общата вноса за всяка падежна дата - 780лв. на месец за срок от 18 месеца. Ищцата не била общувала, водила кореспонденция писмена или устна с представители на „Ф.Б.“.

Тя плащала по два погасителни плана – по договора за кредит и погасителен план по гаранцията обща сума от 780лв. на месец, за 18 месеца, с начална вноса на 11.11.2021г. и последна такава на 05.04.2023г.

Счита, че дори и да се установи наличие на Договора за поръчителство с „Ф.Б.“, то той ще е сключен при изначална липса на еквивалентност на насрещните престации, тъй като реално ищцата не получила насрещна престация, поради което договорът бил недействителен поради противоречие с добрите нрави и на осн. чл.26 от ЗЗД се сочи за нищожен. Счита се, че ако такова споразумение е налице, то ще причини единствено вреда на потребителя, доколкото към вече уговорените размер на главница по кредита и лихви, се прибавя още едно задължение - за заплащане на такса към финансов партньор. Също така определена сума за банкова гаранция в размер на 5940лв., което било равно на сумата, която кредитополучателят изтеглил 6000лв. и реално изплатил двойно изтеглената сума.

Излага се, че „Ф.Б.“ ЕООД е банкова институция регистрирана в Малта и като такава не би могла да издава уредената в чл. 442 от ТЗ банкова гаранция, за което да ѝ се дължи някакво възнаграждение.

Към датата на подаване на исковата молба, ищцата заплатила изцяло всички задължения и по двата погасителни плана, дори предсрочно. Издадено било удостоверение за липса на задължения към „Ф.Б.“ ЕООД. Плащанията били следните: 14.11.2021г.-780лв.;17.12.2021г.-780лв.;23.12.2021г.-30лв.; 14.01. 2022г. - 780лв.; 24.02.2022г. - 810лв.; 31.03.2022г. - 800лв.; 31.03.2022г. 10лв.; 27.04.2022г.-810лв.; 24.05.2022г. - 750лв.; 30.06.2022г. 830лв.; 19.07.2022г.-780лв.; 16.09.2022г. - 780лв.; 20.10.2022г. - 800лв.; 02.11.2022г.-760лв.; 23.11.2022г. - 780лв.; 09.01.2023г. - 780лв.; 03.02.2023г.-500лв.; 01.03.2023г. - 81,63лв.; 28.02.2023г. - 2480лв. Общата сума, която ищцата платила по кредита била в размер на 14 121,63лв.

Счита се, че ответното дружество „Ф.Б.“ ЕООД. следва да възстанови сумата в размер на 5940,00 лв., представляваща сбор от платени без основание недължими суми за банкова гаранция/обезпечение начислени за периода 11.11.2021г. до 05.04.2023г. включително, съгласно чл.5 от Договор за потребителски кредит № *** от 12.10.2021г., като заплатена без основание.

В срока по чл.131 ГПК ответникът е депозирал отговор, с който оспорва иска.

Твърди се, че твърденията на ищеца за нищожност на договора са неоснователни.

Твърди се, че ищецът е имал избор да сключи договор за гаранция с гарант или да посочи поръчител, избран от него, като сключването на договор за гаранция не било условие за сключването на договора за кредит. Сочи се, че договорът за гаранция е сключен с Ф.Б. и бил самостоятелно правоотношение, по което ответното дружество не било страна. Оспорва се да е налице нарушение на чл.143 ЗЗП.

Твърди се, че разходът за гаранция не се включва в ГПР на кредита, тъй като не влиза в общия разход за кредита съгласно §1.1 ЗПК, тъй като касаел услуга, предоставена от трето лице, която не била със задължителен характер. Сочи се, че необходимостта от обезпечение се явявала следствие на оценката на кредитоспособността на потребителя и имал за цел да гарантира финансовия риск на кредитора.

Сочи се, че на ищеца е била предоставена цялата необходима информация във връзка с размера на ГПР и начина на неговото формиране.

Твърди се, че ГПР от 49.66 % бил в съответствие с чл.19,ал.4 ЗПК, тъй като не бил по-висок от пет пъти размера на законната лихва.

Излага се, че ищецът е разполагал с правото по чл.29 ЗПК да се откаже от сключения договор в 14 дни от сключването му.

Отправя се искане за отхвърляне на претенцията.

Съдът след като съобрази събраните по делото доказателства по реда на чл.235,ал.2 вр. чл. 12 ГПК, намира следното от фактическа и правна страна:

По делото не е спорно, че страните са в облигационни отношения по сключен Договор за предоставяне на потребителски кредит №*** от 12.10.2021г., съгласно който на ищцата е предоставен кредит в размер на 6 000 лева, който същата е сладвало да върне на 18 вноски , съгласно погасителен план с последна падежна дата 05.04.2023г.. Посочена е дължима лихва в размер на 35 % или 2100 лева. Уговорено е заемът да се обезпечи с поръчителство, предоставено от ***.

Представен е Погасителен план към Договор за гаранция *** , съгласно който вноската за гаранция е разсрочена на 18 вноски и възлиза в общ размер на 5940 лева.

Представени са разписки за извършени плащания от ищцата по договора за кредит, възлизащи в общ размер на 14 121.63 лева.

Съгласно справка за получени плащания по процесния Договор за кредит са погасени 6000 лева за главница; 2 100 лева за договорна лихва и 170 лева за такса по тарифа.

От така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи :

Уважаването на предявения иск с правно основание чл.55, ал.1, пр.1 от ЗЗД предполага ищецът да докаже при условията на пълно и главно доказване сключването на договор за кредит при твърдените в исковата молба параметри и плащането на заявените за възтановяване суми. Респективно ответната страна следва да установи, че договорът за кредит е валиден.

По делото безспорно се установява, че ищецът има качеството на потребители по смисъла на §13, т.1 ДР на ЗЗП, а ответникът, предоставил кредита е търговец по смисъла на §13, т.2 от ДР на ЗЗП.

Съгласно разпоредбата на чл.26,ал.1 ЗЗД нищожни са договорите, които

противоречат на закона или го заобикалят, както и договорите, които накърняват добрите нрави, вкл. и договорите върху неоткрити наследства.

В т.5.3 от общите условия към договора за кредит е предвидено, че за да повиши кредитоспособността си и вероятността да бъде одобрен кредитът, кредитоискателят може да предложи обезпечение от Гарант под формата на поръчителство. В чл.5 от договора за кредит е посочено, че същият е обезпечен с поръчителство, предоставено от ***. Действително никъде в общите условия или в договора за кредит не е предвидено задължение за предоставяне на поръчителство.

Съдът след преценка на клаузите на процесния договор за съответствие както с императивните норми на ЗПК насочени в защита интереса на потребителя, така и за неравноправност по смисъла на ЗЗП, намира, че е налице е валидно възникнала между страните облигационна връзка по договор за кредит, по който кредиторът е изправна страна, поради което и за ответника е възникнало задължение да погаси усвоената заемна сума до падежната дата ведно с уговорената възнаградителна лихва.

От представените платежни документи се установява, че ищцата е плащала ежесечно вноска по кредита в размер по-голям от погасителния план по договора за кредит и съответстващ на сбора по погасителния план по кредита и погасителен план към договор за поръчителство, който не е представен по делото.Платила е сума в общ размер на 14 121.63 лева, при дължими 8 100 лева.

Ответникът не оспорва получаването на всички суми по твърденията на ищцата. Съдът намира, че липсва основание сумата над дължимата от 8100 лева по договора за кредит да бъде задържана от кредитора. В договора за кредит не са налице уговорки, предвиждащи възможността на кредитора да събира респ. да получи възнаграждението на поръчителя. В този смисъл кредиторът не е бил овластен да получава суми, касаещи првоотношенията между гаранта и кредитополучателя дори и да са възникнали такива, предвид че доказателства в тази насока не са представени. Събраната от ответника сума в размер на 5851.63 лева, съответстваща на дължимо по погасителен план по договор за гаранция, непредставен по делото, се явява недължима от кредитополучателя.

По отношение на останалата сума в размер на 170 лева, за която в предствената от отвтеника справка за плащания е видно, че е предвидена да

се дължи като 140 лева съгласно Тарифата и чл.10.2, 10.3 и чл.10.4 от ОУ и 30 лева за такса за предсрочно погасяване съдът намира следното :

Сочените от ответника т.10.2, т.10.3 и т.10.4 от ОУ предвиждат заплащането на такси при изпадане в забава за плащане на погасителна вноска за изпращане на напомнителни писма, за отлагане прехвърлянето на вземането към дружество за събиране на вземания. Липсват каквито е да твърдения от ответника, че кредитополучателят е забявал плащанията си по кредита, а от представените разписки за погасяване на вноските такива просрочия не са допускани, като плащанията съответстват на падежните дати по погасителния план. На следващо място следва да се отбележи, че клаузите от ОУ, на които се позовава ответника целят да заобиколят императивното правило на чл. 33, ал. 1 ЗПК, което предвижда при забава на потребителя кредиторът да има право само на лихва върху неплатената в срок сума за времето на забавата. Въведено е допълнително плащане, чиято дължимост реално е изцяло свързана с хипотеза на забава на длъжника. Подобна клауза противоречи на чл. 33 ЗПК, тъй като преследва забранена от закона цел да се присъди още едно обезщетение за забава. Освен това начислената от кредитодателя такса по естеството си касае покриване на разход по управление на кредита. Поради това заплащането им от потребителя колидира и със забраната на чл. 10а, ал. 2 ЗПК, последната предвиждаща кредиторът да не може да изисква заплащане на такси и комисиони за действия, свързани с усвояване и управление на кредита.

Събраната сума от 30 лева за предсрочно погасяване на кредита също е недължима с оглед разпоредбата на чл.38, ал.3, т.1 от ЗПК. Законодателят ясно е посочил, че кредиторът няма право на обезщетение или неустойка при предсрочно погасяване на договор за кредит в случаите, в които лихвеният процент не е фиксиран, какъвто е и настоящия. С оглед на изложеното съдът намира, че ищцата не дължи комисионна (обезщетение) при предсрочно погасяване на кредита.

На изложените съображения предявеният иск е основателен в цялост и следва да се уважи.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по делото разноски в

размер на 237.60 лева за платена държавна такса и 1000 лева за адвокатско възнаграждение.

Воден от горното съдът :

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Ф.Б.“ЕООД, ЕИК : *** със седалище и адрес на управление гр.София, ул.***, вх.А, ет.9, офис 20 да заплати на М. Д. Д., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.*** сумата от **5 940/пет хиляди деветстотин и четиридесет / лева**, недължимо платена по Договор за потребителски кредит №*** от 12.10.2021г., ведно със законната лихва, считано от датата на депозиране на исковата молба в съда 28.04.2023г. до окончателното изплащане, на основание чл.55,ал.1, пр.1 ЗЗД.

ОСЪЖДА „Ф.Б.“ЕООД, ЕИК : *** със седалище и адрес на управление гр.София, ул.***, вх.А, ет.9, офис 20 да заплати на М. Д. Д., ЕГН: ***** с адрес гр.Варна, ул.*** сумата от **1237.60 /хиляда двеста тридесет и седем лева и шестдесет ст./лева**, представляваща разноси по делото, на основание чл.78,ал.1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Варненския окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Варна: _____